

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ЗДОРОВ'Я
МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ТА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ «КІНЕЗІО»**

**ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНІЙ
РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ»**

20 травня 2022 р., м. Харків

Збірник наукових праць

Випуск 1

Харків – 2022

МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ СТАНУ ЗДОРОВ'Я ПРИ ВАРИКОЗНОМУ РОЗШИРЕННІ ВЕН

Хоролець Є.Б., Левков А.А.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія
Кондратюка», м. Полтава, Україна,
levkov.anatolij03@gmail.com

Вступ. Варикозне розширення вен - це захворювання, яке характеризується виступом вен через шкіру, а також витончення вен і утворення підшкірних вузлів. Це захворювання найчастіше спостерігається на ногах. Основною причиною, по якій розвивається розширення вен, є слабкість судин і венозного клапана. Слабкість венозного клапана не дозволяє повністю стримувати зворотний потік крові, в результаті чого підвищується тиск на стінки судин, що і викликає розширення вен.

Перші ознаки варикозного розширення вен розвиваються на тлі варикозної хвороби. За останніми даними статистики від варикозної хвороби зараз в світі страждає близько 20 - 40% населення, що не є маленькою цифрою. Перше, що помічає людина, при прояві варикозного розширення вен - це дрібний косметичний дефект у вигляді судинних зірочок, які часто засмучує жінок. Але, на жаль, варикоз - це не просто косметичний дефект, на який легко закрити очі, а захворювання, яке необхідно обов'язково лікувати. Якщо це захворювання запустити, то в подальшому можуть з'явитися набряки, неприємні і болючі відчуття, і навіть зміни кольору шкіри і виникнути трофічні виразки.

Мета дослідження. Вивчення методів діагностики стану здоров'я при варикозному розширенні вен.

Матеріали і методи. Виходячи з мети, я ставлю наступні завдання:

1. Вивчення особливостей венозного розширення вен.
2. Дослідження діагностики стану здоров'я при варикозному розширенні вен.

Об'єктом дослідження курсової роботи є венозне розширення вен.

Предметом дослідження є особливості діагностики стану здоров'я при венозному розширенні вен.

Під час написання курсової роботи були використані такі методи як синтез, узагальнення та аналіз.

Результати та їх обговорення. Що ж означає це загадливе слово «варикозний»? Відкриємо словник: виявляється, утворилося воно від латинського «varix» («varicis»), що перекладається як «розширення». Отже, варикозне розширення вен ... Чим же це погано? У чому «сіль» хвороби? Для початку треба зрозуміти, для чого потрібні вени і як вони працюють.

Завдання вен - забирати з органів кров після того, як та віддала клітинам все необхідне і забрала від них все непотрібне. По венах кров тече до серця, а потім - до легень, де відбувається газообмін, венозна кров насичується киснем і перетворюється в артеріальну. Стінки вен тонкі і не можуть самі скорочуватися. Що ж в такому випадку забезпечує протягом крові по венах? Роль «венозного мотора» виконують в нашому організмі кілька спеціальних систем.

1. М'язова помпа. У венозних судин немає власної добре розвиненої м'язової оболонки. Але їм на допомогу приходять скелетні м'язи, в товщі яких проходять вени. Своїм скороченням м'яз легко здавлює вену, проштовхуючи по ній кров. Значення м'язової помпи для всієї системи кровообігу величезне, недарма ж її іноді називають «другим серцем».

2. Венозні клапани. Внутрішня оболонка вен в деяких місцях утворює вирости - клапани. Їх завдання - регулювати «односторонній рух» кровотоку по венах. Завдяки роботі клапанів венозна кров може текти тільки в одну сторону - від периферії до центру, тобто, до серця. У нормі зворотний струм венозної крові неможливий, так як клапани при цьому відразу закриваються. У зв'язку з тим, що людина - істота прямоходяча, венозній крові в ногах доводиться підніматися вертикально вгору приблизно на метр, опираючись силі гравітації. Щоб полегшити відтік крові з нижніх кінцівок, природа «побудувала» там потрійну венозну систему. Тут є поверхневі вени, що лежать прямо під шкірою. Є й глибокі вени, які розташовані, як зрозуміло з назви, в глибині м'язів. Третя венозна система з'єднує глибокі вени з поверхневими. Тому-то і називаються ці вени комуніканти. Вони покликані перерозподіляти навантаження з однієї венозної системи на іншу.

При обстеженні пацієнта необхідно отримати відповіді на наступні питання:

- яка причина варикозного синдрому (вражені глибокі вени)?
- чи є рефлюкс через сафенофеморальне і сафенопоплітеальне співвстя?
- де розташоване сафенопоплітеальне співвстя?
- який стан клапанів великої та малої підшкірних вен?
- Чи має місце перфорантний рефлюкс і де він локалізується?

Раніше для цих цілей використовувалося виключно фізикальне обстеження і численні функціональні проби. На сьогоднішній день вони мають лише історичне значення, бо їх замінили високоінформативні інструментальні методи обстеження.

Висновки. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок пов'язано з тим, що вени не справляються з потоком крові по ним. Очевидно, що кров тече по венах ніг знизу вгору, тобто проти дії сили земного тяжіння.

Це досягається за допомогою декількох механізмів: напір крові з артерій (самий незначний вклад), скорочення м'язів ніг при рухах (це діє як насос) і наявність у венах клапанів, що перешкоджають зворотному току крові (зверху вниз). Саме нездатність цих клапанів виконувати свою функцію і викликає порушення венозного кровотоку, що призводить до перерозтягнення вен. Збільшення просвіту вени в свою чергу ще більше погіршує роботу клапана, так як він не може перекрити просвіт такого діаметра. Скидання крові вниз посилюється. Тобто виходить порочне коло.